

DRĂDEA-MARE (NAGYVÁRAD)
2 Maiu st. v.
14 Maiu st. n.

Ese in fie-care dumineca.
Redacțiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 18.

ANUL XVIII.
1882.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$,
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România 2 galbeni.

Colibă și palat.

— Novelă. —

(Urmare.)

Acésta mare surprindere produse impresiunea cea mai zdrobitoare. Uimirea generală înecă la moment toate vocile, cântecele încetară și veselia de mai nainte se prefăcù iute 'n întristare.

Ei s'au pregătit la nuntă, la bucurie, la veselie. Au venit să ducă mirésa, precum este obiceiul, cu paradă, cu musică și cântări. Au cugetat, că vor întinde o petrecere de care n'a fost de mult, căci feta cea mai frumoasă se mărită după tinêrul cel mai bogat. Dar ietă ce li s'a întemplat! Cum li s'au nimicit toate plăcerile, cum li s'au stîns toate speranțele!

Nuntași erau gata, cu dorul veseliei în inimă, cu espresiunea bucuriei pe buze. Dar de odată le-a cădùt coróna ospêțului, au perdut mîrgéua cea mai scumpă. Nu aveau mirésă!

O nuntă fără mirésă!

Un tablou trist, dar totodată și comic acesta!

Și tocmai pentru acésta, o parte a nuntașilor se 'ntristă, ier cealaltă începù a suride cam curios. Cei neinteresati, adeca persoanele în cari nu se deșteptă nici o pizmă din cauza acestei legături conjugale, se întristau, vèdënd că petrecerea s'a întors spre réu. Dar cei interesati, în cari s'au încuibat duhul necurat al urei, se bucurau.

Mamele cari aveau fete de mărit și fetele cari priviau cu invidie, cum Florica se mărită după feciorul cel mai bogat, numai decât se 'nseninară. Li se aprinse în minte o schinteie, care le spunea, că nu este încă totul perdut, că ierăș mai pot speră. Cununia acésta nu se va întempla, luonel nu va luă de soție pe Florica, și atunci el își va alege alta. Fie-care mamă, fie-care fetă se credea în drept a speră viitorul cel mai bun.

Babele și 'ncepură a vorbi între sine, cîrtind mirésa și făcënd o mulțime de observațiuni asupra acestei cununii „silite”. Unele din ele însă destăinuiau și niște picanterii secrete, căci babele șciu toate. Ele și-ceau, că deu mirésa pentru acea a fugit d'acasă, că iubéște pe fiul boerului și că iubirea acésta a ajuns la așa grad, încat ea nu se mai pôte mărită după altul.

Și după aceste vorbe, ele începură să suridă suspect.

De ar fi audît mirele aceste cleвете, în mânia sa dóră ar fi treznit babele. Însé nu le putù audî, căci el nu mai eră acolo.

După ce dènsul își căută însădar mirésa prin totă

casa, se duse în gradină, o căută și acolo, strigând pretotindene numele ei. Dar nici acolo nu o găsi.

Ca scos din minți, fără să șcie ce face, alergă pe câmp, de acolo la pădure. Dóră unde-va o să-și găsească comóra perdută.

La marginea pădurei găsi pe mama Floricei. Ea ședea pe ierbă și plîngea. Dărind pe luonel, i di-se:

— Oh! dragul meu, dragul meu, la ce ne-am ajuns!

— Unde-i Florica? — întrebă mirele cu spaimă și mânie.

— Nu șciu. Am căutat-o în toate părțile: pe câmp, la livadă, în pădure; dar n'am aflat-o nicăiri. Acuma nu mai pot de obosită și am cădùt aici, căci din dorii de și tot umblu. Însé Radu și tată-seu o caută și acuma. Dă Dómne ca ei să fie mai norocoși decât mine!

— Când a fugit Florica de-acasă?

— Astă-nópte. În dorii de și când m'am deșteptat, n'am vèdùt-o. Temèndu-me de réu, m'am sculat iute și am început s'o caut. N'am găsit-o nicăiri. Atunci am deșteptat pe frate-seu și pe tată-seu, și pornirăm toți în câte părți s'o căutam. Me tem însă, că însădar o cautăm. Ea o fi sărit în apă și riul a dus-o cine șcie unde de atunci!

Și după aceste vorbe biéta femeie începù să plîngă ierăș:

— Of! săraca feta mea! Bucuria mea! Fericirea mea! S'a dus! S'a stîns!

Luonel eră fórte impresionat. De nu i-ar fi fost rușine, ar fi plâns și el. Însé el eră nu numai trist, dar și mánios. Se 'ntristă de perderea miresei, dar se și necăștea, șciind că de atunci satul întreg ride de pățania lui.

Apoi el mai speră, că nu este încă totul perdut. Mai speră, că va isbuti să găsească pe Florica. Nimene altul, ci numai dènsul o va puté găsi. Așa i spunea o convingere internă a lui.

El di-se dară femeii:

— Nu plînge, sócră! Ț-oiu aduce eu pe Florica, ori de unde. Trebuie s'o aflu, căci pân'atunci nu m'oiu rentórce în satul nostru. Așteptă aici!

Și după aceste vorbe luonel alergă înainte și peste câteva mominte dispărù în pădure.

Cunoșcea bine pădurea, șciea toate cărările; umblat-a prin desișuri și prin poiene; pretotindene avea suvenirii.

Ca cerbul alungat fugiă el dintr'un loc în altul, căutând și ascultând; se cobori în șesuri, se urcă la deluri, întră prin tufe, se sdăria pe mîni; paserile se spăriau, insectele se ascundeau, pe unde trecea el.

fuse numit secretar de stat pentru Irlanda în locul lui sir Forster, și Thomas Burke, subsecretar de stat pentru Irlanda, se preumblau în numita seră, la ora 7, în Phoenix-Park, când o trăsură cu 4 oameni se apropia de ei; cei 4 săriră jos și se asvêriră cu pumnalele asupra lordului Cavendish și sir Burke, cari muriră după o luptă lungă; corpurile lor s'a găsit cribil ciot-pățite. Poliția n'a descoperit nici o urmă a ucigașilor. Vestea despre acest omor a produs o senzațiune neșpusă la Dublin și la Londra.

Dómna Balzac, vêduva renumitului autor al „Comediei omenesci”, a murit în noptea de 31 (12) aprilie, în urma unei bôle lungi, la Paris, în ospelul în care a murit și bărbatul seu și unde locuia dela mórtea lui. Dómna Balzac, născută Rzewuski, aparținea unei mari familii aristocratice poloneze. Trăise mult timp lângă ilustrul romancier mai înainte de a-i deveni soțta, fapt care s'a îndeplinit tocmai în aul 1850, 15 Marte st. n. Șese luni după căsătorie, Balzac muri. După mórtea lui vêduva trăi în ospelul din strada Balzac, nr. 12, în care și-a dat obștescul sfêrșit. Luase în căsătoria a dâua pe Balzac. În prima-i căsătorie se numia de Hanska, după numele bărbatului seu. Prin căsătoria cu Balzac, a adus acestuia o avere fôrte mare, cu care a scăpat pe romancier de marile și multele datorii în care erea îngropat.

Căsătoria trei Sarah Bernhardt. Vestita artistă franceșă s'a căsătorit acum câteva zile la Londra cu dl Aristide Ambroim d'Amala, d'origină grecă. Unele diare franceșe se întrebă decă acesta căsătorie este valabilă, căci nu s'a făcut nici o publicare în Francia. A dâua di după ceremonie ce s'a făcut în biserică St. André, Oxford street, cei doi soci au plecat în Spania. Dl d'Amala are 35 ani și a făcut parte din trupa dnei Sarah Bernhardt sub numele de Daria.

Sfêrșitul lumii. Un învêțat fisec germân a constatat, că decă, printr'o causă ôre-care, pământul s'ar opri într'un mod brusce, fôrta viteșei dobândită s'ar transformă îndată într'o astfel de căldură, în cât globul nostru și tot ce se găseșce pe el, creaturi viețuitoare și lucruri neînsuflețite, ar fi cu totul volatilisate în câteva secunde; universul ar fi redus în starea unei imense mări incandescente. Dar este mult mai probabil, că viețta după pământ se va fini prin frig, afară numai decă nu se va realisa părerea lui Herschell, după care întreaga noastră sistemă planetară, s'apropie, ca și sórele, din ce în ce mai mult de constelațiunea Orion: atunci într'o bună diminiță, va avé loc o îngrozitoare ciocnire între tôte aceste corpuri cereșci. În tôte casurile genul omenesc pôte fi sigur d'a dispăre într'o di întocmai ca și când n'ar fi esistat nici odată.

Fabrica Krupp are 439 căldări cu abur, 450 mașine cu abur d'o putere totală de 18,500 cai, 82 piulițe cu abur d'o greutate care variază între 100 și 50,000 kilograme, 1556 cuptóre, 25 locomotive, etc. Producțiunea anuală este de 130,000 tone oțel și de 26,000 tone fer. Fabrica întrebuintează 15,700 lucrători.

Ghicitură numerică

de Circa.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16.
Numele unui loc memorabil în Transilvania.

1. 13. 4. O parte principală a corpului omenesc.

9. 2. 11. 16. 14. Un publicist român.
3. 13. 11. 16. 2. Un nume femeiesc.
2. 4. 11. 15. 7. O lună a anului.
11. 16. 15. Sêu apă curgătoare.
8. 12. 2. 7. 8. 2. O țeră în Europa.
1. 2. 6. 8. 1. 5. 7. O fôie umoristică română.
9. 5. 11. 10. 12. 10. Se ține de botanică.

Terminul de deslegare e 25 maiu. Ca totdeauna, și de asta-dată se va sorti o carte între deslegători.

Deslegarea problemei de șac din nr. 15:

- Alb.* *Negru.*
1. c6—e7 1. e4—d4
2. a3—f3 2. După plac.
3. f3—c3, d5 și matt.

Bine au deslegat-o dómnele și domnișórele: Emilia Onciu n. Ciavoșchi, Iconia Borca, Matilda Popa, Georgina Popa, Amalia Crișan, Silvia Tămășdan, Iosefina Popescu.

Premiul l'a câștigat dómna Emilia Onciu n. Ciavoșchi în Uzdin.

Cutia publicului.

— Raspunsuri la întrebările din nr. 9 al Familiei. —

1. **Atala.** Renumitul roman al lui Chateaubriand încă n'a apărut în traducere româneșcă înainte cu vr'o patru ani dl Adalbert Pituc, astăzi preot în Gașa, comitatul Arad, a publicat invitare de prenumerațiune la o traducere eșcută de dsa, dar aceea n'a apărut.

G. F.

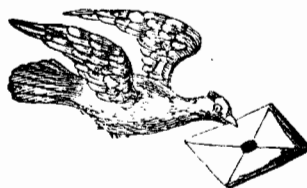
2. **Ypsilanty**, de origine grec, voind să elibereze pe greci de sub domnia turcêșcă, resculă mai întâiu pe moldoveni, însê ôstea sa peri aprôpe de Drăgășani, ier el fugi în Austria, dar fu prins și închis pe șese ani la Muncaciu în Ungaria și muri ca om particular la Viena în 31 ianuarie 1828.

A. C.

3. **Adio la Bucovina.** Acesta poesie a repausatului Petrino s'a publicat și în Familia anul 1875 nr. 49.

Amalia B.

Poșta Redacțiunii.

Dlui M. P. in Iasi. Râth Mór.

Vienu. Celelalte, din considerațiuni politice, nu se pot. Tot ce veți trâmite publicabil, va fi bine primit.

Catra Blasi. Nu se admite.

Rebus. Nici unul nu e bun.

Jadani. Vom întrebuintă din ele.

Homorog. Așteptăm împlinirea promisiunii, căci terminul a trecut.

Călindarul sêptemânei.

Diua sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și sêrbătorile.	Sórele resare	Sórele apune
Dumineca	1	14	Păr. Atanasie.	4 12	7 41
Luni	2	15	Muc Timoteu.	4 10	7 43
Martî	3	16	Mța Pelagia.	4 9	7 45
Mercuri	4	17	Mța Irina.	4 7	7 46
Joi	5	18	(†) <i>Inualt. Dlui.</i>	4 6	7 47
Vineri	6	19	Muc. Acaciu.	4 5	7 48
Sâmbeta	7	20	† Ap. și ev. Ioan.	4 4	7 50

Proprietar, redactor respunțător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Eugeniu Hollóșyin Oradea-mare. Strada principală nr. 274.